

[Hassing Jørgensen.]

vilde tro, at det var klogt, om man ikke overlod denne Bestemmelse til Direktionen alene, men dertil krævede en Tilslutning fra Tilsynsraadet Side, muligvis fra et kvalificeret Flertal inden for Tilsynsraadet.

Der er i de to Lovforslag en forskellig Definerings af det solidariske Ansvar. Særlig som det solidariske Ansvar praktiseres gennem Kreditforeninger og Hypotekforeninger, ved en ligelig Fordeling over samtlige Laan og paa en lang Aarrække, vilde det være mere naturligt at kalde det et pro rata-Ansvar end et solidarisk Ansvar. Men i Kreditforeningsforslaget defineres dette solidariske Ansvar saaledes, at Medlemmerne er solidarisk ansvarlige, dog kun med deres pantsatte Ejendomme, for Foreningens Forpligtelser med et Beløb, der svarer til $\frac{2}{3}$ af vedkommende Laans Hovedstol, hvorimod det i Hypotekforeningsforslaget bestemmes, at Medlemmer hæfter for Foreningens Forpligtelser med deres Laans Restgæld og herudover er solidarisk ansvarlige med Ejendommen og deres Formue med et Beløb, der svarer til Laanets Hovedstol. Jeg tillader mig ligesom det ærede Medlem Hr. Hasle at betvivle Nødvendigheden af her at bringe den personlige Formue i Risiko. Det forekommer mig at være tilstrækkeligt, at man henholder sig til Ejendommen i det Omfang, i hvilket den har været belaaet, altsaa til Laanets Hovedstol. Men i øvrigt finder jeg det overmaade gunstigt, at man herigennem endelig faar autentisk Rede paa, hvad der skal forstaaes ved solidarisk Ansvar. Det er noget forskelligt udformet i de forskellige Kreditforeningsstatutter for Tiden. Jeg tror, det er unødvendigt strengt at kræve den personlige Formue inddraget i dette Ansvar. Det maa være nok, at Ejendommen alene hæfter.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale disse Lovforslag til hurtig og velvillig Fremme.

Valdemar Thomsen: Det meste af den Tale, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen, holdt, var en sønderlemmende Kritik af Forholdene vedrørende Kreditforeningernes Vurderinger og de Rentesaankningsbestræbelser, der er udfoldet, navnlig i Vestjylland. Det var ikke uden Grund, det ærede Medlem Hr. Hasle betegnede denne Tale som en Vælgermødetale, som han ønskede at drøfte lidt nærmere med det ærede Medlem i Udvalget, det egner den sig ogsaa bedst til. Da mit Parti imidlertid er af-

skaaret fra at deltage i Udvalgsbehandlingen, maa det maaske være mig tilladt her for aabent Tæppe at sige et Par Ord til det ærede Medlem. Det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen indledede med at anke over de høje Laan, der i Vest- og sønderjydske Kreditforening ydes i Forhold til Ejendomsskyldvurderingen. Det ærede Medlem nævnte de Eksempler, der er anført i Betænkningen vedrørende Lovforslaget om Gældssanerung. Nu skal det indrømmes, at Laanene kan synes uforsvarlig store, men erindres maa det, at vi her staar over for ganske specielle Forhold. Nr. 3 af de nævnte Eksempler i Betænkningen fra Gældssanerung er typisk i saa Henseende. Der nævnes en Ejendom med en Panteværdi paa 21 700 Kr. med et Laan i Kreditforeningen paa 39 500 Kr. Men det oplyses for det første, at Arealet udgør 78 Tønder Land og endvidere, at den nuværende Ejer af disse 78 Tønder Land har opdyrket 60 Tønder samt ombygget hele Gaarden siden 1912. Det siger sig selv, at en saadan nyopdyrket og nybygget Ejendom vil have en høj Handelsværdi i Forhold til Skyldværdien. I den Anledning at falde over Kreditforeningen for urimelige Vurderinger er efter min Mening i høj Grad upassende. Det ærede Medlem ved nemlig intet som helst om, hvorvidt Vurderingen paa det Tidspunkt, den er foretaget, har været uforsvarlig. Der kan nævnes Eksempler paa, at Handelsværdien af Ejendommen har været 100 pCt. og mere over Skyldværdien, og derfor kan de ydede Laan udmærket have været i høj Grad forsvarlige paa det Tidspunkt, de blev optaget, navnlig naturligvis, hvis Ejendomsskyldvurderingen har været ansat noget lavt. Det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen synes ikke at skænke det nogen Tanke, at der i de Eksempler, han nævnte, maaske er Tale om specielt lavt forrentede Laan. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem forstaar Betydningen af dette, men ellers kan jeg gøre ham opmærksom paa, at der kan være en overmaade stor Forskel paa den effektive Rente og paa den effektive Gæld, efter som Laanet optages i $3\frac{1}{2}$ pCt.s eller 5 pCt.s Serier, alt sammen noget, der ikke gives Forklaring paa i de Eksempler, som er fremdraget fra Vestjylland. Kreditforeningernes Laantagere har saamænd i Forvejen Vanskeligheder nok at kæmpe med i Form af latterlig lave Kurser paa Kasseobligationer, og det tjener ikke, forekommer det mig, det største Parti her i Salen til Ære, at dets Ordfører fremsætter Udtalelser, der kun yderligere kan svække Kurserne. Jeg vil derfor paa det mest bestemte